

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060301

DOM
2020-12-18
Stockholm

Mål nr
M 6346-20

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Umeå tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2020-05-13 i mål nr M 3416-19,
se bilaga A

PARTER

Klagande

Länsstyrelsen i Västerbottens län

Motparter

1. Miljö- och byggnämnden i Norsjö och Malå kommuner
2. JF

SAKEN

Strandskyddsdispens för nybyggnad på fastigheten XX i Norsjö kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1644840

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen i Västerbottens län har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa länsstyrelsens beslut att upphäva strandskyddsdispensen.

Miljö- och byggnämnden i Malå och Norsjö kommuner har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

JF har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande: I mark- och miljödomstolens dom ställs så låga krav på utredning och motivering av sådana LIS-områden som inte pekats ut i översiktsplanen att delar av det aktuella regelverket i praktiken sätts ur spel. Nämndens beslut saknar helt motivering till varför området skulle vara att anse som ett LIS-område. Det finns inte heller någon preciserad uppgift om vilket område som avses. I tjänsteskrivelsen anges att området som avses är byn Arnberg. Kommunen har hänvisat till översiktsplanen där det står att byar i avfolkningsbygder bör kunna pekats ut som LIS-områden inom kommunen och i mark- och miljödomstolen har kommunen anfört att alla former av nybyggnation bidrar till landsbygdsutveckling då det bidrar till att hålla byarna och kommunerna levande. Det kan inte utläsas varför just byn Arnberg ska räknas som ett LIS-område. Den planerade utvecklingen i området är inte beskriven och det framgår inte på vilket konkret sätt som sysselsättningen kan främjas eller serviceunderlaget kan upprätthållas.

Aktuellt område är inte utpekats som LIS-område i tillägget till översiktsplanen, men däremot fyra områden belägna något längre västerut. Ett vid västra sidan av Arnbergsviken och tre vid stranden mot Norsjön. För de områdena hade länsstyrelsen inga synpunkter. Om utredningen hade varit lika bristfällig i tillägget till översiktsplanen hade länsstyrelsen framfört synpunkter på detta. Det kan i detta sammanhang också noteras att byn Arnberg förefaller ha uteslutits medvetet från de områden som pekade ut i kommunens LIS-plan.

Det saknas underlag som med någon nivå av konkretisering visar att det aktuella området verkligen lämpar sig för landsbygdsutveckling. Tillämpningen korrelerar inte med lagstiftarens intentioner eller med vägledande domar. Om byn Arnberg skulle ses som ett LIS-område baserat på kommunens argumentation skulle den utan större anpassning kunna tillämpas på större delen av Norrlands inland. Detta skulle inskränka betydelsen av att peka ut väl valda och motiverade LIS-områden i översiktsplanen.

Nämnden har anfört i huvudsak följande till stöd för sin inställning: Tanken med de nya strandskyddsreglerna var att möjliggöra differentiering mellan landets olika delar då förhållandena i landet ser väldigt olika ut. Kommunen har pekat ut ett LIS-område söder om Arnbergsviken medan aktuell fastighet ligger norr om viken. Kommunen har utrett detta område i samma omfattning som vid utpekandet av LIS-områden i tillägget till översiktsplanen som antogs 2016. I samband med den planprocessen hade länsstyrelsen inga synpunkter på att underlaget inte var tillräckligt konkret eller på hur sysselsättningen kan främjas eller hur serviceunderlaget kan upprätthållas.

I Norsjö kommun bor 2,28 personer per km², vilket kan jämföras med Stockholms kommun där det bor 5 215 personer per km². I glesbygden bidrar alla former av nybyggnation till landsbygdsutveckling då det bidrar till att hålla byar och kommuner levande. Varje nytt permanent- eller fritidshus medför att näringslivet i kommunen gynnas. I kommunen har det inte detaljplanelagts sedan 2007. Det är svårt att veta var intresset för strandnära lägen kan uppstå då bebyggelsestrycket är relativt lågt i hela kommunen. Av den anledningen finns ingen planerad utveckling i byn Arnberg.

Arnberg ligger ca fyra km från Norsjös samhälle och inom mycket lämpligt pendlingsavstånd till service och arbetsplatser. Kommunen eftersträvar att utveckla redan ianspråktagna bebyggelseområden. Arnberg är ett sådant område. Norsjö kommun är en avfolkningsbygd och får genom utpekandet av LIS-området möjlighet att utveckla östra sidan av Norsjön genom att tillföra nya bostäder i anslutning till befintlig bebyggelse. Dispensökt område ligger ca 60 meter från stranden. Mellan den tänkta tomtplatsen och stranden finns åkermark och en liten väg till byns badstrand, vilket möjliggör strandåtkomst för djur- och växtliv samt allmänheten. Närheten till befintliga fritidshusområden ger tillgång till infrastruktur i form av väg och vatten.

Väg och el finns redan framdraget till fastigheten. Det är endast en begränsad del av byn Arnberg som kommunen vill kunna utveckla varför ett LIS-område i översiktsplanen troligen hade ansetts vara för litet. Övrig utveckling av Arnberg förväntas ske utanför strandskyddsområdet. Området ligger nära befintlig bebyggelse och byggnationen påverkar inte strandskyddets intressen.

JF har hänvisat till vad han anförde i mark- och miljödomstolen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Bakgrund

JF har ansökt om strandskyddsdispens för uppförande av ett enbostadshus och en carport på fastigheten XX i Norsjö kommun. Frågan i målet är om det finns särskilda skäl att bevilja dispens från strandskyddsreglerna med stöd av bestämmelserna om områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, s.k. LIS-områden (7 kap. 18 d och e § miljöbalken).

Tillämplig reglering

Med LIS-område avses, såvitt nu är av intresse, ett område som är lämpligt för utvecklingen av landsbygden och är av sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt (7 kap. 18 e § första stycket 1 och 2 miljöbalken). Vid bedömningen av om en plats ligger inom ett LIS-område ska översiktsplanen ge vägledning. Översiktsplaner är dock inte bindande för myndigheter och enskilda.

Vid bedömningen av om platsen för en sökt strandskyddsdispens ligger inom ett LIS-område ska det beaktas om det strandnära läget innebär en sådan fördel för en tänkt åtgärd att det främjar utvecklingen av landsbygden. Det strandnära lägets fördel ska ha en mer långsiktig ekonomisk påverkan i ett lokalt eller regionalt perspektiv och inte enbart vara till fördel för en enskild persons ekonomiska förhållanden. Det bör inte ställas orimligt höga krav på utredning som visar att åtgärden långsiktigt bidrar till utveckling av landsbygden utan en övergripande bedömning får göras av hur den

planerade åtgärden kan bidra till ökad ekonomisk aktivitet på orten eller i bygden på längre sikt (prop. 2008/09:119 s. 107 ff).

Inom LIS-områden får, enligt 7 kap. 18 d § miljöbalken, som dispens skäl beaktas om ett en- eller tvåbostadshus är avsett att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus. Vid prövningen av denna dispensgrund måste det emellertid först stå klart att det område som utpekats verkligen utgör ett LIS-område, dvs. uppfyller de närmare krav som anges i 7 kap. 18 e § miljöbalken.

Mark- och miljööverdomstolens bedömning

I ett tillägg till översiktsplan 2010 för Norsjö kommun (antaget den 20 juni 2016) har kommunen pekat ut ett antal områden som LIS-områden och redovisat på vilket sätt dessa områden kan utvecklas och varför de bedömts som lämpliga för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Platsen för den nu aktuella ansökan om strandskyddsdispens ingår inte i de utpekade områdena, men är berörd i tillägget till översiktsplanen där den beskrivs på följande sätt:

Arnberg är en radby på Storlidens sluttning ner mot östra sidan av Arnbergsviken, den sydöstra delen av Norsjön, ca 4 km söder om Norsjö tätort. Byn är utsedd till värdefullt odlingslandskap av Länsstyrelsen. Utpekade LIS-områden ligger ej i själva byn och kommer således inte att påverka byns odlingslandskap eller karaktär.

Genom att ta fram en översiktsplan hanteras frågan om lämpliga LIS-områden utifrån ett heltäckande beslutsunderlag som blir föremål för en bred och offentlig prövning. Översiktsplanen utarbetas på ett sätt som garanterar insyn och en demokratisk förankring hos medborgare, berörda intressenter och myndigheter. En översiktsplan förutsätts även vara långsiktig (se Mark- och miljööverdomstolens avgörande den 22 december 2016 i mål nr M 4270-16).

Översiktsplanen för Norsjö ger inte något stöd för att Arnberg eller byns närmaste omgivningar skulle vara en lämplig plats för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Under sådana förhållanden måste det på annat sätt konkretiseras hur det är tänkt att området ska utvecklas och hur denna utveckling kan bidra till att främja

sysselsättningen, upprätthålla serviceunderlaget eller i övrigt bidra till landsbygdsutvecklingen.

I en utpräglad landsbygds- och avfolkningskommun som Norsjö, där exploateringsstrycket är i det närmaste obefintligt och där det – som nämnden framhållit – kan vara svårt att förutse var det kan uppstå intresse att uppföra ny bebyggelse, bör förutsättningarna att bedöma ett område som LIS-område, trots att det inte har utpekats som ett sådant i översiktsplanen, vara större än i mer tätbefolkade kommuner med större exploateringsstryck. Även med den utgångspunkten måste det dock konstateras att de skäl som nämnden tidigare redovisat till stöd för att den nu aktuella fastigheten ligger inom ett LIS-område är så allmänt hållna att de skulle kunna användas som stöd för slutsatsen att i princip vilket strandområde som helst som någon önskar exploatera i kommunen är ett LIS-område. I Mark- och miljööverdomstolen har nämnden dock utvecklat sin argumentation något och vid bedömningen måste också de skäl som JF fört fram och omständigheterna i övrigt beaktas.

Härvid är det av särskild betydelse att fastigheten ifråga under lång tid har varit bebyggd med ett bostadshus och att den – även om bostadshuset nu har rivits – fortfarande är bebyggd med ekonomibyggnader och, bl.a. genom ledningar för el, fiber och vatten, är förberedd för att återexploateras som bostadsfastighet. Fastigheten ligger i anslutning till en befintlig väg och i utkanten av byn Arnberg, vars övriga bebyggelse i huvudsak är lokaliserad utanför det strandskyddade området. Det tidigare bostadshuset revs 2015, dvs. i nära anslutning till att tillägget till översiktsplanen för Norsjö antogs, och mycket talar för att fastigheten – vid den inventering som föregick nämnda tillägg – fortfarande var bebyggd. Även om nämnden inte har berört denna omständighet finns det därför skäl som talar för att det vid den tidpunkten inte var aktuellt att ens överväga om fastigheten ingick i ett LIS-område. Det finns inte anledning att ifrågasätta nämndens uppgift om att byn Arnberg, med sin närhet till Norsjös samhälle, i och för sig är lämplig för bebyggelseutveckling, även om denna utveckling främst kan ske utanför det strandskyddade området.

Mot ovan angiven bakgrund och vid en samlad bedömning finner Mark- och miljööverdomstolen att det finns utrymme att godta området som ett LIS-område trots

att det inte har utpekats som ett sådant i översiktsplanen. Det innebär att det finns förutsättningar att pröva ansökan om strandskyddsdispens mot regleringen i 7 kap. 18 d § miljöbalken. Vid en sådan prövning kan det konstateras att ansökan om dispens avser ett enbostadshus med tillhörande komplementbyggnad som avses att uppföras i anslutning till befintlig bebyggelse, vilket utgör skäl för dispens enligt den nämnda bestämmelsen. Eftersom ett återuppförande av ett bostadshus på platsen får anses vara förenligt med strandskyddets syften i den mening som avses i 7 kap. 26 § miljöbalken bedömer Mark- och miljööverdomstolen att det finns förutsättningar att bevilja den sökta dispensen. Överklagandet ska därför avslås.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, hovrättsråden Margaretha Gistorp och Ralf Järtelius, referent, samt hovrättsassessorn Erik Stålhammar.

Föredragande har varit Lena Lidmark.

UMEÅ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2020-05-13
meddelad i
Umeå

Mål nr M 3416-19

PARTER

Klagande
JF

Motparter

1. Länsstyrelsen i Västerbottens län
2. Miljö- och byggnämnden i Norsjö/Malå kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Beslut av Länsstyrelsen i Västerbottens län den 6 november 2019 i ärende nr 526-6423-2019, se bilaga 1

SAKEN

Strandskyddsdispens för nybyggnad på fastigheten XX i Norsjö kommun

DOMSLUT

Med ändring av länsstyrelsens beslut fastställer mark- och miljödomstolen beslutet den 18 juni 2019 av miljö- och byggnämnden i Norsjö/Malå kommun att bevilja strandskyddsdispens för uppförande av fritidshus och carport på fastigheten XX i Norsjö kommun, dnr. 2019.120/7145.

Dok.Id 355459

Postadress
Box 138
901 04 Umeå

Besöksadress
Nygatan 45

Telefon
090-17 21 00

E-post: mmd.umea@dom.se
www.domstol.se, Info om vår
personuppgiftsbehandling:
www.domstol.se/umea-tingsratt/ eller kontakta
oss

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Miljö- och byggnadsnämnden i Malå och Norsjö kommun (nämnden) beviljade i beslut den 18 juni 2019 JF strandskyddsdispens för nybyggnad av fritidshus med carport på fastigheten XX i Norsjö kommun.

Länsstyrelsen i Västerbottens län (länsstyrelsen) upphävde genom beslut den 6 november 2019 nämndens beslut, se bilaga 1.

JF har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

JF har yrkat att han ska beviljas den sökta strandskyddsdispensen.

Han har till stöd för sitt yrkande anfört i huvudsak följande.

Den aktuella fastigheten är hans barndomshem och har varit i släkten sedan slutet av 1800-talet. Han övertog fastigheten från sin far under år 2009. Ladugården revs år 2010 och bostadshuset år 2015 på grund av att byggnaderna var kraftigt eftersatta i underhåll och nästintill en samhällsfara.

De byggnader som dispensen avser kommer att uppföras på i stort sett samma plats som de gamla byggnaderna. Fritidshuset för åretruntbruk kommer att flyttas lite för att slippa besvär vid utgrävningen av den nya grunden. Carporten kommer att ställas på samma plats som ladugården stod. Det kommer inte bli någon påverkan på själva platsen, varken bilden av platsen eller naturpåverkan, förutom att det kommer att stå fräscha och riktiga byggnader vilket i hans tycke måste vara ett lyft för och utvecklande av bygden.

Byggnaderna kommer att hamna ca 60 meter från strandkanten. Det är inte möjligt att flytta dem längre från strandlinjen då han i öster begränsas av sin egen fastighetsgräns och i norr begränsas av väg 790. Det finns ingen möjlighet att flytta huset

på motsatt sida av väg 790 på grund av den kraftiga lutningen ner mot Arnbergsviken och då det på vissa ställen är framme berg.

Mellan de tänkta byggnaderna och strandlinjen ligger idag en brukad åker och närmast sjön är det ett grönområde som är cirka 25 meter brett. På detta grönområde finns ett servitut på en gång- och cykelväg ner till den allmänning som byn Arnberg använder som bad och båtplats. Han har väldigt svårt att se att byggnationen på något vis skulle försvåra för allmänheten att röra sig i området runt sjön. Samma sak gäller naturvärden och miljöaspekten då åkern brukas.

Det är indraget vatten, el och fiber på fastigheten vilket är ett ianspråktagande av marken eftersom det anordnades i samband med rivning och sanering av de gamla byggnaderna. Vid en nybyggnation kommer det även att installeras modern och miljöriktig avloppsanläggning.

JF har lämnat in karta över den aktuella platsen. Vid mark- och miljödomstolens syn har han även visat upp ett äldre flygfotografi över fastigheten.

Nämnden har vidhållit sitt beslut att bevilja strandskyddsdispens och har, i tillägg till vad som tidigare redovisats i nämndens beslut, anfört i huvudsak följande.

Enligt länsstyrelsens uppfattning undermineras vikten av att peka ut LIS-områden i en översiktsplan om en tillämpning där kommunerna endast i allmänna ordalag ska kunna motivera enskilda fall av strandskyddsdispenser med hänvisning till LIS-bestämmelserna. Länsstyrelsen hävdar också att en enskild bostadslokalisering i sig själv inte kan utgöra ett LIS-område och därmed ge skäl till dispens.

I Norsjös landsända vet man aldrig var intresse för strandnära bebyggelse kan uppstå då byggetrycket är relativt lågt i hela kommunen. I dessa kommuner bidrar alla former av nybyggnation till landsbygdsutveckling då det bidrar till att hålla våra byar och kommuner levande och varje nytt permanent- eller fritidshus medför att näringslivet i kommunen gynnas. Att då inte kunna nyttja den möjlighet som nämns

i prop. 2008/09:119 s. 58 och SOU 2015:108 s. 229, dvs. att ett område kan likställas med landsbygdsutveckling i strandnära läge även om det inte pekats ut i LIS-planen försvårar avsevärt möjligheten till landsbygdsutveckling i Norsjö och liknande kommuner.

I Strandskyddsdelegationens betänkande (SOU 2015:108) anförs att de sex särskilda skälen kan bli orimligt hårda i glesbygden, när skälen är likadant utformade i förhållande till både glesbygd och hårt exploaterade områden. Genom de särskilda skälen har syftesprövningen satts ur spel och systemet har därmed blivit fyrkantigt. Förmodligen är det inte tillräckligt fyrkantigt i hårt exploaterade områden men tillämpningen är för hård i glesbygd. Detta uttalande bör beaktas vid bedömning av nu aktuellt ärende som otvivelaktigt avser glesbygd.

Anledningen till att Arnberg inte utretts som LIS-område tidigare beror på att endast en begränsad del av byn ligger inom 100 meter från vattnet och att ett LIS-område där skulle bedömas som för litet att pekas ut i planen. Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt bedömde i mål M 1633-17 att förekomsten av service i någon större utsträckning inom varje LIS-område inte kan uppställas som ett krav för att anse området lämpligt för landsbygdsutveckling, givet att hela Malå kommun måste betraktas som landsbygd. Nämnden anser att även hela Norsjö kommun måste betraktas som landsbygd.

I LIS-planen finns LIS-områden utpekade på den norra sidan av Arnbergsviken, men den aktuella platsen ligger på den södra sidan.

Arnbergs by ligger ca fyra km söder om Norsjö samhälle, inom ett mycket lämpligt pendlingsavstånd till service och arbetsplatser i Norsjö. I områden med inget eller endast ett litet byggelsetryck ger enstaka bostads- eller fritidshus en reell landsbygdsutveckling vilket medför att det finns möjlighet för glesbygden att hållas levande och ökar förutsättningar för bibehållen handel och social service.

Det finns ingen annan lämplig plats för byggelse på den aktuella fastigheten då marken norr om vägen är brant och det även finns inslag av berg i dagen. Byggnation på norra sidan vägen skulle medföra större påverkan på byns karaktär.

Länsstyrelsen har vidhållit sitt beslut.

Mark- och miljödomstolen har hållit syn i målet.

DOMSKÄL

Förutsättningar för mark- och miljödomstolens prövning

Strandskydd gäller vid havet och vid sjöar och vattendrag och syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten (7 kap. 13 § miljöbalken). För att få uppföra byggnader och anläggningar inom strandskyddat område krävs dispens (7 kap. 15 och 18 b §§ miljöbalken). Vad som kan utgöra särskilda skäl för dispens framgår uttömmande av 7 kap. 18 c § miljöbalken.

Därutöver gäller vissa lättnader inom områden för landskapsutveckling i strandnära lägen, s.k. LIS-områden. För sådana områden får som särskilt skäl vid prövning av en fråga om dispens beaktas om ett strandnära läge för exempelvis en byggnad bidrar till utvecklingen av landsbygden. Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus får istället beaktas om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus (7 kap. 18 d § miljöbalken). För bostadshus ska således inte beaktas huruvida ett strandnära läge för huset bidrar till utvecklingen av landsbygden (prop. 2008/09:119 s. 108). För att de särskilda dispensskälen för LIS-områden ska få tillämpas måste först avgöras om den plats som dispensen avser ligger inom ett LIS-område (prop. 2008/09:119 s. 107 f.).

De kriterier som ska vara uppfyllda för att det ska vara fråga om ett LIS-område anges i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken. Området ska bl.a. vara lämpligt för

utvecklingen av landsbygden och vara av sådant slag och ha en sådan begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt. Enligt 7 kap. 18 e § andra stycket miljöbalken ska en översiktsplan ge vägledning vid bedömningen av om en plats ligger inom ett LIS-område. Planen är dock inte bindande. Det är först vid prövningen i det enskilda fallet som det på ett rättsligt bindande sätt avgörs om den tänkta platsen för en åtgärd uppfyller kriterierna för att vara ett LIS-område.

Den i målet aktuella platsen är inte utpekad som ett LIS-område i tillägget till kommunens översiktsplan. Eftersom översiktsplanen inte är bindande har dock mark- och miljödomstolen utrymme för att komma fram till att den aktuella platsen trots detta ingår i ett LIS-område. Bedömningen får då göras utifrån de omständigheter som har presenterats i målet (prop. 2008/09:119 s. 57 f. och MÖD 2012:39 samt MÖD 2016:39). Det ska inte ställas alltför höga krav på utredning som visar att området är ett LIS-område. Det bör dock i normalfallet redovisas en i viss mån konkretiserad tanke kring hur utvecklingen av området är tänkt att ske innefattande en bedömning av hur sysselsättningen främjas eller serviceunderlaget upprätthålls. Härutöver krävs en redovisning av vilken inverkan på strandskyddets syfte som den tänkta utvecklingen har (MÖD 2012:39).

Mark- och miljödomstolens bedömning

Ett LIS-område ska alltså vara lämpligt för utveckling av landsbygden (7 kap. 18 e § första stycket 1 miljöbalken). Av tillägget till kommunens översiktsplan framgår att kommunen bedömer att utpekandet av LIS-område på den norra sidan av Arnbergsviken kommer att möjliggöra nya bostäder i anslutning till befintlig bostadsbebyggelse. Nu aktuell plats ligger emellertid på södra sidan av Arnbergsviken, men syftet med även detta LIS-område är tillkommande bostäder.

I yttrande till mark- och miljödomstolen har nämnden anfört att i områden med inget eller ett endast ett litet bebyggelsetryck så ger enstaka bostads- och fritidshus en reell landsbygdsutveckling, då det medför att det finns möjlighet för glesbygden att hållas levande och förutsättningarna för bibehållen handel och social service

ökar. Enligt mark- och miljödomstolens bedömning har kommunen på ett konkret sätt redogjort för på vilket sätt den aktuella platsen på södra sidan av Arnbergsviken är lämplig för utveckling av landsbygden. Domstolen beaktar att det är kommunen själv som är mest lämpad att utifrån kommunens särskilda förutsättningar bedöma vad som kan komma att leda till en reell landsbygdsutveckling i deras kommun. Enligt mark- och miljödomstolen saknas det sakliga och formella skäl att ifrågasätta nämndens bedömning om att tillkommande bostäder i det aktuella området bidrar till en utveckling av landsbygden. Domstolen gör vidare den bedömningen att – givet att hela Norsjö kommun måste betraktas som landsbygd – kan förekomsten av service i någon större utsträckning inom varje utpekad LIS-område inte uppställas som krav för att området ska anses vara lämpligt för landsbygdsutveckling. Snarare torde det vara så att tillkomsten av nya bostäder i så pass tätortsnära byar som Arnberg bidrar till att ge underlag för olika former av kommunal och offentlig service i tätorten och att ett bibehållande av dessa servicefunktioner är en förutsättning för en fortsatt landsbygdsutveckling i hela kommunen.

En ytterligare förutsättning för att det ska vara fråga om ett LIS-område är att strandskyddets syften fortfarande kan tillgodoses långsiktigt (se 7 kap. 18 e § första stycket 2 miljöbalken).

Det har inte påståtts i målet att naturvärdena på den aktuella platsen skulle vara så höga att det av den omständigheten skulle vara uteslutet att peka ut området som ett LIS-område. Utifrån vad som framkom vid synen bedömer mark- och miljödomstolen att de sökta åtgärderna inte medför någon påverkan av betydelse avseende livsvillkoren för djur- och växtlivet på land och i vatten (7 kap. 13 § andra stycket 2 miljöbalken).

När det gäller allmänhetens tillträde till strandområdet observerades vid synen att passage längs strandkanten är säkerställd genom ett servitut för väg (aktbeteckning 24-F1983-280.41) till allmän badplats, belägen på samfälligheten Norsjö YY. Servitutet avser för övrigt en väg om sex meters bredd. Mark- och miljödomstolen bedömer mot denna bakgrund och med beaktande av den begränsade exploatering

av området som förutsätts att ett utpekande av den aktuella platsen som ett LIS-området inte medför någon oacceptabel påverkan på allmänhetens tillgång till strandområdet.

Mark- och miljödomstolen finner vid en sammantagen bedömning att den plats som dispensansökan avser är lämplig för utvecklingen av landsbygden och är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt (7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken). Området utgör därmed ett LIS-område.

Den sökta dispensen avser ett enbostadshus med carport cirka 50 meter från befintligt bostadshus. Ansökan uppfyller kravet på att de tillkommande byggnaderna ska placeras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Sammanfattningsvis bedömer mark- och miljödomstolen att det finns förutsättning-ar att bevilja JF strandskyddsdispens med stöd av bestämmelserna i 7 kap. 18 d och 18 e §§ miljöbalken. Med bifall av hans överklagande ska därför länsstyrelsens beslut upphävas och nämndens beslut att bevilja strandskyddsdispens fastställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 3 juni 2020.

Emma Lövgren

Daniel Janonius Löwgren

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Emma Lövgren och tekniska rådet Daniel Janonius Löwgren.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.